

Raporti i Përputhshmërisë së Union Bank me Kodin e Drejtimit të Brendshëm të Shoqërive Tregtare në Shqipëri 2023

Union Bank (në vijim “Banka”) ushtron aktivitetin bankar në përputhje me Kodin e Drejtimit të Brendshëm të Shoqërive Tregtare (në vijim “kodi”). Banka publikon në mënyrë të rregullt dhe në afatet e kërkuara të gjithë raportet vjetore dhe periodike në faqen e saj zyrtare: www.unionbank.al

Në vijimësi të parimeve të përmendura nga Kodi i Drejtimit, Union Bank garanton dhe analizon në mënyrë të përmbledhur përmbushjen e parimeve të kodit të renditura më poshtë:

- **Parimi 1:** *Aksionarët e shoqërisë duhet të ngrenë kuadrin e duhur themelues dhe drejtues të shoqërisë.*
- **Parimi 2:** *Shoqëria duhet të bëjë përpjekje të forta për të krijuar një këshill të efektshëm, i cili të mbajë përgjegjësi solidare për suksesin afatgjatë të shoqërisë, duke përfshirë edhe përcaktimin e strategjisë së shoqërisë.*
- **Parimi 3:** *Madhësia dhe përbërja e këshillit duhet të pasqyrojë shkallën dhe kompleksitetin e shoqërisë.*
- **Parimi 4:** *Këshilli duhet të mbledhet rregullisht në mënyrë të mjaftueshme për t’i përmbushur detyrimet e veta, dhe duhet të marrë në kohën e duhur informacionin e duhur.*
- **Parimi 5:** *Nivelet e shpërblimit të punës duhet të jenë të mjaftueshme për të tërhequr, mbajtur dhe motivuar anëtarët administratorë dhe jo administratorë të këshillit, me cilësitë e nevojshme për ta drejtuar me sukses shoqërinë. Individët nuk duhet të kenë kompetencë për vendosjen e pagës së tyre. Mënyrën e shpërblimit të anëtarëve të këshillit duhet ta aprovojnë aksionarët, sidomos kur kjo përfshin dhënien e aksioneve dhe opsioneve.*
- **Parimi 6:** *Këshilli është përgjegjës për kontrollin mbikëqyrës të risqeve dhe duhet të mbajë një sistem të shëndoshë të kontrollit të brendshëm për t’i mbrojtur interesat e shoqërisë dhe investimet e aksionarëve.*
- **Parimi 7:** *Duhet të ketë dialog midis këshillit dhe aksionarëve, mbështetur në kuptimin e njëjtë të objektivave. Këshilli ka përgjegjësinë solidare për t’u kujdesur për zhvillimin e një dialogu të kënaqshëm me të gjithë aksionarët.*
- **Parimi 8:** *Të gjithë anëtarët e këshillit duhet të ndjekin një instruktim fillestar me t’u anëtarësuar në këshill dhe duhet t’i përditësojnë dhe rifreskojnë njohuritë rregullisht.*
- **Parimi 9:** *Shoqëria e kontrolluar nga një familje duhet të ngrëjë mekanizma familjare të drejtimit të brendshëm të cilat nxisin bashkërendimin dhe mirëkuptimin reciprok midis anëtarëve të familjes, si edhe t’i organizojë marrëdhëniet ndërmjet drejtimit të aktiviteteve tregtare të familjes dhe drejtimit të shoqërisë.*
- **Parimi 10:** *Duhet të ketë një ndarje të qartë të përgjegjësive në kryesinë e shoqërisë ndërmjet drejtimit të këshillit dhe drejtimit të aktivitetit tregtar të shoqërisë. Asnjë individ i vetëm nuk duhet të ketë kompetenca të papenguara vendimmarrjeje.*
- **Parimi 11:** *Këshilli duhet të ketë anëtarë me gërshetimin e mjaftueshëm të aftësive dhe përvojës. Asnjë person i vetëm (apo asnjë grupim i vogël individësh) nuk duhet të mbizotërojë në vendimmarrjen e këshillit. U duhet kushtuar vëmendja e duhur përparësive të larmisë në këshill, duke përfshirë edhe përbërjen gjinore.*
- **Parimi 12:** *Këshilli duhet të ngrëjë komitetet e duhura të këshillit, për të mundësuar një përmbushje më të efektshme të detyrave.*

- **Parimi 13:** *Këshilli duhet të kryejë një vlerësim periodik të performancës së vet dhe të performancës të çdo anëtari të tij.*
- **Parimi 14:** *Këshilli duhet të paraqesë një analizë vlerësuese të ekuilibruar dhe të kuptueshme, të gjendjes dhe të ardhmes së shoqërisë tregtare, për grupet e interesit, dhe të krijojë një program të përshtatshëm për angazhimin e grupeve të interesit.*

Union Bank bën përpjekjet më të mira për të plotësuar kriteret e përputhshmërisë të të gjitha kërkesave të parimeve të kodit me detajimet e mëposhtme për secilin nga 14 (katërmbëdhjetë) parimet.

Parimi 1: *Aksionarët e shoqërisë duhet të ngrenë kuadrin e duhur themelues dhe drejtues të shoqërisë.*

Union Bank e ushtron aktivitetin e saj në përputhje me listën e aktiviteteve për të cilat është licencuar nga Banka e Shqipërisë dhe autoritetet e tjera, gjithashtu e organizuar në formën dhe strukturat e përcaktuara në kuadrin ligjor. Menaxhimi i duhur i aktivitetit kryhet duke u bazuar në ndarjen e detyrave dhe përgjegjësi midis Asamblesë së Aksionarëve, Këshillit Drejtues, Komitetit të Kontrollit, komiteteve të tjera të Këshillit Drejtues dhe Drejtimit Ekzekutiv. Ndarjet e përgjegjësi janë qartësisht të përcaktuara në Statut dhe në Dokumentin mbi funksionimin e Këshillit Drejtues të Bankës, si dhe të Komitetit të Kontrollit dhe komiteteve të tjera të Këshillit Drejtues, duke marrë parasysh edhe përgjegjësinë sociale. Banka ndjek edhe kuadrin rregullator të Bankës së Shqipërisë i cili përcakton kuadrin themelues dhe drejtues të bankave. Banka miraton dhe ndjek strategjinë, politikën dhe buxhetet afat-mesme të aprovuara paraprakisht në këto struktura.

Parimi 2: *Shoqëria duhet të bëjë përpjekje të forta për të krijuar një këshill të efektshëm, i cili të mbajë përgjegjësi solidare për suksesin afatgjatë të shoqërisë, duke përfshirë edhe përcaktimin e strategjisë së shoqërisë.*

Union Bank është shoqëri aksionare e rregulluar, ku veprimtaria e saj rregullohet me ligjin “Për bankat në Republikën e Shqipërisë” Nr. 9662 i datës 18.12.2006.

Organi më i lartë vendimmarrës është Asambleja e Aksionarëve, ndërkohë Këshilli Drejtues është organi që aprovon dhe mbikëqyr politikën dhe përputhshmërinë me kërkesat ligjore. Këshilli Drejtues vendos për misionin, vizionin dhe strategjinë e bankës dhe gjithashtu monitoron zbatueshmërinë dhe efektivitetin e tyre. Ndërkohë menaxhimi ditor operacional kryhet nga drejtuesit ekzekutivë, të cilët kanë për detyrë zbatimin e strategjive dhe buxhetin operacional në zbatim të strategjisë së saj. Në synim të zhvillimit strategjik të Bankës, Këshilli i saj Drejtues ka ngritur në vitin 2020 edhe Komitetin e Zhvillimit Strategjik, si një komitet *ad-hoc* me fushëveprimi: Monitorimin e zhvillimeve strategjike në Industrinë Bankare dhe Financiare në vend si edhe në këndvështrimin e një perspektive rajonale, rishikimin e strategjisë në afatin e gjatë për planifikimin dhe buxhetimin, vlerësimin e strategjive të korporatës si edhe çështje të menaxhimit të riskut. Ky komitet merr në shqyrtim projektet për blerje dhe bashkime si edhe projekte të tjera të sjella nga menaxhimi i bankës për investime apo shitje aktivesh.

Union Bank ka të publikuar në faqen e saj zyrtare Kodin e Etikës, i cili përditësohet dhe përshtatet në mënyrë të vazhdueshme. Në Kodin e Etikës përveç standardeve të shërbimit përshkruhen hollësisht edhe konflikti i interesit, si edhe trajtimi i dhuratave lidhur me furnitorët apo klientët. Ndërkohë në Dokumentin mbi funksionimin e Këshillit Drejtues të Bankës parashikohet edhe trajtimi i konfliktit të interesit për anëtarët e Këshillit Drejtues të Bankës. Union Bank zbaton kuadrin rregullator i cili ka përcaktime për konfliktin e interesit, duke i'u referuar Ligjit “Për Bankat”, Rregullores 63/2012 “Mbi parimet bazë të drejtimit të bankave dhe degëve të bankave të huaja dhe kriteret për miratimin e administratorëve të tyre”, Statutit të Bankës, Dokumentit për Funksionimin e Komitetit të Shpërblimeve dhe Burimeve Njerëzore të Bankës etj.

Parimi 3: *Madhësia dhe përbërja e këshillit duhet të pasqyrojë shkallën dhe kompleksitetin e shoqërisë.*

Nga Janari 2021 madhësia e Këshillit Drejtues të Union Bank përcaktohet nga neni përkatës i Statutit të Bankës mbi “Anëtarët e Këshillit Drejtues”. Këshilli Drejtues përbëhet nga një numër tek anëtarësh, jo me pak se pesë dhe jo më shumë se nëntë anëtarë. Sipas vendimit të Asamblesë së Aksionarëve të datës 13 Janar 2021, Këshilli Drejtues përcaktohet me 9 anëtarë, me shumicë anëtarësh të pavarur, por njëkohësisht zgjeron ekspertizën dhe njohuritë kolegjiale të strukturës vendimmarrëse në këtë kuadër. Gjatë vitit 2023 numri i Anëtarëve të Këshillit Drejtues të Union Bank ishte 8 (tetë), ku 50% e tyre ishin anëtarë të pavarur.

Anëtarët e Këshillit Drejtues janë njëkohësisht administratorë të bankës dhe si të tillë miratohen nga autoriteti rregullator, në këtë rast nga Banka e Shqipërisë.

Të gjithë anëtarët e Këshillit Drejtues kanë eksperiencën dhe kompetencën e duhur për drejtimin e Bankës. Kriteret mbi anëtarësimin, funksionimin e komiteteve të ndryshëm të formuar nga Këshilli Drejtues, si edhe shpërblimi dhe mënyra e dorëheqjes janë përcaktuar në detaje në Dokumentin mbi funksionimin e Këshillit Drejtues dhe në Statutin e Union Bank.

Njohuritë e anëtarëve të Këshillit Drejtues synohen të jenë të drejtpeshuara dhe të përmbushin frymën e kërkesave të Kodit të Drejtimit të Brendshëm të Shoqërive Tregtare në Shqipëri. Ato, në mënyrë të përmbledhur publikohen edhe te publikimet periodike të Bankës.

Rifreskimi i anëtarësisë së Këshillit Drejtues kryhet periodikisht.

Parimi 4: *Këshilli duhet të mbledhet rregullisht në mënyrë të mjaftueshme për t'i përmbushur detyrimet e veta, dhe duhet të marrë në kohën e duhur informacionin e duhur.*

Këshilli Drejtues i Union Bank mbledhet rregullisht sipas cilësimeve të Dokumentit të funksionimit të Këshillit Drejtues në jo më pak se 5 (pesë) mbledhje kryesore në vit dhe jo më pak se 4 (katër) mbledhje të ndërmjetme midis dy mbledhjeve kryesore në vit.

Rendi i ditës së mbledhjeve të Këshillit Drejtues përgatitet nga Kryetari i Këshillit Drejtues, duke u këshilluar me DPE dhe kryetarët e komiteteve të KD, ndërkohë që secili anëtar mund t'i kërkojë Kryetarit që të shtojë çështje të tjera për diskutim në rendin e ditës. Propozimi i rendit të ditës i dërgohet edhe Drejtuesve Ekzekutivë të Bankës.

Union Bank i referohet Dokumentit mbi funksionimin e Këshillit Drejtues në mbarëvajtjen e mbledhjeve të këtij të fundit. Në çdo rast njoftimi mbi orën, datën, vendin, rendin e ditës, si edhe të gjitha materialet e mbledhjes së Këshillit Drejtues duhet që të shpërndahen së paku 7 (shtatë) ditë përpara datës së njoftuar për mbajtjen e mbledhjes.

Mbledhjet e Këshillit Drejtues të Union Bank në vitin 2023 janë mbajtur me pjesëmarrjen e plotë të anëtarëve të tij. Zakonisht mbledhjet e Këshillit Drejtues mbahen në një ditë të plotë dhe zgjasin mesatarisht 5 (pesë) orë. Gjatë vitit 2023 janë mbajtur 7 mbledhje, nga ku 5 (pesë) janë mbledhje kryesore dhe 2 (dy) të tjera janë të ndërmjetme.

Tematika e mbledhjeve është në përputhje me detyrat e Këshillit Drejtues. Tema të përfshira në rendin e ditës të Këshillit Drejtues janë: miratimi i buxhetit, miratimi i planeve afat-mesme të biznesit, miratimi i politikave të ndryshme (kryesisht atyre të menaxhimit të riskut), shqyrtimi i raporteve të menaxhimit të bankës për mbarëvajtjen dhe realizimin e buxhetit, prezantimi i produkteve të reja apo projekteve me rëndësi.

Gjithashtu, në mbledhjet e Këshillit Drejtues analizohen: përputhshmëria e bankës me rregulloret dhe ligjet në fuqi si edhe analizohen blerjet e mundshme të kompanive, asetëve apo bankave të tjera.

Sekretariati korporativ, bën të mundur organizimin, mbarëvajtjen, dokumentimin dhe formalizimin e mbledhjeve dhe çdo gjë tjetër që nevojitet në këtë drejtim.

Parimi 5: *Nivelet e shpërblimit të punës duhet të jenë të mjaftueshme për të tërhequr, mbajtur dhe motivuar anëtarët administratorë dhe jo administratorë të këshillit, me cilësitë e nevojshme për ta drejtuar me sukses shoqërinë. Individët nuk duhet të kenë kompetencë për vendosjen e pagës së tyre. Mënyrën e shpërblimit të anëtarëve të këshillit duhet ta aprovojnë aksionarët, sidomos kur kjo përfshin dhënien e aksioneve dhe opsioneve.*

Në Union Bank funksionon një komitet i krijuar nga Këshilli Drejtues i Bankës që adreson problematikat me shpërblimet, Komiteti i Shpërblimeve dhe i Burimeve Njerëzore. Banka ka politikë të shkruar për vlerësimin e performancës së Drejtuesve Ekzekutivë dhe vlerësimin e performancës si funksion kolektiv për Anëtarët e Këshillit Drejtues. Shpërblimet e përcaktuara nga Këshilli Drejtues për Drejtuesit Ekzekutivë, si edhe për punonjësit të cilët kanë detyra të rëndësishme të lidhura me profilin e rrezikut të bankës janë të përcaktuara qartë.

Kriteret mbi shpërblimin e anëtarësisë së Këshillit Drejtues janë të përcaktuara nga Dokumenti i Funksionimit të Këshillit Drejtues të Bankës si edhe në Dokumentin e Politikës së Shpërblimit të anëtarit të organit qeverisës e miratuar nga asambleja. Shpërblimi bazohet në pagesën fikse vjetore si edhe mbi bazën e pjesëmarrjeve në mbledhjet e Këshillit.

Ndërkohe mënyra e shpërblimit për Drejtuesit e Lartë është përshkruar në “Politikën e shpërblimit të drejtuesve të lartë të bankës” e miratuar në Nëntor 2019. Autoriteti vendimmarrës është “Këshilli Drejtues i Bankës” i cili mbështetet në vendimmarrje nga Komiteti i Shpërblimeve dhe i Burimeve Njerëzore” i cili është një strukturë e Këshillit Drejtues.

Parimi 6: *Këshilli është përgjegjës për kontrollin mbikëqyrës të risqeve dhe duhet të mbajë një sistem të shëndoshë të kontrollit të brendshëm për t’i mbrojtur interesat e shoqërisë dhe investimet e aksionarëve.*

Një ndër objektivat e Bankës i shprehur në politikat e saj është realizimi i rritjes së qëndrueshme dhe fitimit të balancuar me riskun e marrë përsipër. Menaxhimi efektiv i risqeve dhe përputhshmëria me kuadrin rregullator të brendshëm dhe të jashtëm është objektiv parësor i Këshillit Drejtues dhe Drejtimit Ekzekutiv. Për realizimin e këtij objektiv shumë të rëndësishëm banka mbështetet në kuadrin e politikave për administrimin e risqeve, të cilat rishikohen një herë në vit. Banka ka miratuar gjatë vitit 2023 Politikën e rishikuar të ‘Oreksit për risk’. Njëkohësisht, Departamenti i Menaxhimit të Riskut në Union Bank përgatit periodikisht në mënyrë të rregullt dhe paraqit në çdo mbledhje të Këshillit Drejtues të Bankës raportin e risqeve bazë, i cili përfshin analiza të plota për të gjitha risqet në aktivitetin e bankës. Ky raport merret në shqyrtim rregullisht nga anëtarët e Këshillit Drejtues.

Në këtë raport prezantohet dhe garantohet që një gamë e gjerë e fushave më të rëndësishme të riskut të Bankës duke filluar nga ai operacional, i likuiditetit, tregut, kredisë si edhe përputhshmërisë të jenë të adresuara.

Këshilli Drejtues miraton politikat, limitet e brendshme, si edhe ndarjen e detyrave.

Komiteti i Kontrollit në Union Bank përbëhet nga tre anëtarë, Kryetari dhe dy anëtarë, nga të cilët njëri prej tyre është ekspert i jashtëm dhe jo pjesë e Këshillit Drejtues të Bankës dhe 2/3 janë anëtarë të pavarur Kryetari i Komitetit të Kontrollit është anëtar i pavarur. Në përbërje të Komitetit të Kontrollit është shtuar edhe anëtar i shok, në funksion të plotësisht të profilit profesional dhe planit të vijueshmërisë.

Funksioni kryesor i Komitetit të Kontrollit është të asistojë Këshillin Drejtues në përmbushjen e përgjegjësisë në procesin e raportimit financiar dhe monitorimin e përputhshmërisë me ligjet dhe rregulloret. Detyrat kryesore të Komitetit të Kontrollit janë të asistojë Këshillin Drejtues në mbikëqyrjen e:

- Integritetit të pasqyrave financiare të bankës,
- Përputhshmërinë e Bankës me ligjet dhe rregulloret,

- Ndërtimi dhe operimi i sistemeve të kontrollit dhe drejtimit të riskut, përfshirë mbikëqyrjen e përputhshmërisë me ligjet dhe rregulloret dhe mbikëqyrjen në respektim të kodit të sjelljes
- Procesin e përzgjedhjes dhe performancës së audituesve të jashtëm,
- Performancën e audituesve të brendshëm, etj.

Në bankë sigurohet funksionimi i kontrollit të brendshëm me pavarësi të plotë. Plani i kontrollit miratohet në Këshillin Drejtues.

Departamenti i Kontrollit të Brendshëm paraqet në mënyrë të rregullt periodike raportet e tij të kontrollit pranë Komitetit të Kontrollit, si edhe Këshillit Drejtues të Bankës.

Pasqyrat financiare të Union Bank për vitin 2023 janë audituar nga kompania Ernst & Young.

Në kuadër të një sistemi të kontrollit të brendshëm që Banka duhet të garantojë në nivel drejtimi ekzekutiv janë ngritur edhe një sërë komitetesh, si Komiteti i Menaxhimit të Aktiv-Pasivit, Komiteti i Kredisë, Komiteti i Riskut Operacional, Komiteti i Përputhshmërisë, Komiteti i Administrimit të Riskut të Kredisë, Komiteti i Menaxhimit të Rrjetit, Komiteti për Teknologjinë e Informacionit, Komiteti i Menaxhimit të Produkteve, Komiteti i Administrimit të Kolateraleve në Pronësi të Bankës, Komiteti i Menaxhimit të Kapitalit dhe Performancës, Komiteti i Sigurisë në Punë si edhe Komiteti i Menaxhimit të Burimeve Njerëzore, si struktura permanente të Bankës, që së bashku me Drejtimin Ekzekutiv, kanë përgjegjësitë primare për të menaxhuar risqet e Bankës.

Parimi 7: *Duhet të ketë dialog midis këshillit dhe aksionarëve, mbështetur në kuptimin e njëjtë të objektivave. Këshilli ka përgjegjësinë solidare për t'u kujdesur për zhvillimin e një dialogu të kënaqshëm me të gjithë aksionarët.*

Union Bank Sh.a. është një institucion financiar i regjistruar si bankë tregtare më 9 janar 2006 bazuar në Vendimin nr. 101, datë 28 dhjetor 2005 të Këshillit Mbikëqyrës së Bankës së Shqipërisë. Banka operon në përputhje me Ligjin nr. 8269 datë 23 dhjetor 1997 “Për Bankën e Shqipërisë”, Ligjin nr.9662 datë 18 dhjetor 2006 “Për bankat”, si dhe në përputhje me të gjitha rregulloret dhe udhëzimet e aprovuara nga Këshilli Mbikëqyrës i Bankës së Shqipërisë.

Banka është një bankë tregtare, e cila ofron shërbime bankare për individ dhe kompani në Republikën e Shqipërisë. Banka është regjistruar si person juridik me numër regjistrimi 33563 datë 26 maj 2005, datë në të cilën Banka filloi aktivitetin e saj tregtar. Banka mori licencën për aktivitete bankare më 9 janar 2006.

Banka nuk është bankë e listuar dhe ka një numër të kufizuar aksionarësh të pranishëm në Këshillin Drejtues. Ky parim në Union Bank ndiqet dhe realizohet në mënyrë korrekte duke konsideruar edhe faktin e përmendur më sipër.

Struktura aktuale e kapitalit të nënshkruar të bankës në datën 31 Dhjetor 2023 paraqitet si më poshtë:

Unioni Financiar Tiranë Sh.a (UFT)	96.46%
Edmond Leka	1.77%
Niko Leka	1.77%

Zgjedhja e Anëtarëve të Këshillit Drejtues kryhet në përputhje me Dokumentin e funksionimit të Këshillit Drejtues i miratuar nga Asambleja e Aksionarëve. Referuar nenit nr. 4 të këtij dokumenti, Këshilli Drejtues zgjedh një anëtar të tij si Kryetar të Këshillit Drejtues duke marrë në konsideratë edhe propozimet që vijnë nga Asambleja e Aksionarëve. Kryetar i Këshillit Drejtues është emëruar z. Edmond Leka.

Kryetari i Këshillit Drejtues vendos për rendin e ditës së mbledhjeve të Këshillit Drejtues duke udhëhequr mbledhjet e këtij të fundit, monitoron funksionimin e përshtatshëm të tij dhe siguron për mbarëvajtjen e mbledhjeve të Këshillit tek Asambleja e Aksionarëve. Kryetari i Këshillit Drejtues si

përfaqësues i Këshillit Drejtues shërben si pikë kryesore e kontaktit për Drejtuesit Ekzekutive dhe Aksionarët.

Ndërkohë, bazuar në nenin nr.15 të Dokumentit të funksionimit të Këshillit Drejtues janë të përcaktuara qartë marrëdhëniet me ortakët. Saktësohen rastet kur thirret mbledhja e Asamblesë së Aksionarëve (në bazë të kërkesave të Këshillit Drejtues apo me kërkesën e shkruar të një apo disa aksionarëve që përfaqësojnë së paku 5 % të Kapitalit të nënshkruar). Është përgjegjësi e Këshillit Drejtues që të sigurojë që mbledhja e Aksionarëve të mbahet në kohë dhe këta të fundit të marrin gjithë informacionin e kërkuar nga ligji dhe Statuti i Shoqërisë.

Kryetari i Këshillit Drejtues dhe Drejtori i Përgjithshëm i Bankës janë të pranishëm në mbledhjet Asamblesë së Aksionarëve. Këshilli Drejtues dhe Drejtuesit Ekzekutive si pjesë e strukturave të qeverisjes së shoqërisë janë përgjegjëse për dhënie llogarie pranë Asamblesë së Aksionarëve.

Këshilli drejtues i Bankës i cili ka përgjegjësinë solidare për t'u kujdesur për zhvillimin e një dialogu të kënaqshëm me të gjithë aksionarët ka në përbërjen e tij anëtarë me njohuri të mira në secilën fushë, të cilat mundësojnë diskutimin e vendimeve. Gjithashtu Anëtarët e Këshillit Drejtues të Bankës kanë aftësitë për të paraqitur pikëpamjet e tyre në mënyrë kolektive. "Pavarësia e mendimit" si një model i sjelljes, që shfaqet gjatë diskutimeve dhe vendimmarrjes brenda Këshillit drejtues ndihmon edhe në mbarëvajtjen e dialogut me aksionarët.

Parimi 8: *Të gjithë anëtarët e këshillit duhet të ndjekin një instruktim fillestar me t'u anëtarësuar në këshill dhe duhet t'i përditësojnë dhe rifreskojnë njohuritë rregullisht.*

Anëtarët e Këshillit Drejtues të Bankës kanë eksperiencë të ndryshme në fushën e industrisë bankare dhe financiare. Gjithashtu të gjithë anëtarët vijnë nga një edukim i mirë për sa i përket qeverisjes së shoqërive tregtare.

Edukimi në vijimësi i anëtarëve të Këshillit Drejtues është sanksionuar nga Dokumenti i funksionimit të Këshillit Drejtues i cili citon se programet e edukimit dhe trajnimeve duhet që të sigurojnë që anëtarët të përditësohen me ndryshimet rregullative dhe ligjore në fushat e rëndësishme të financës, menaxhimit të riskut dhe kontrollit, si edhe qeverisjes së mirë të korporatave. Ky proces fillon me informimin nga ana e funksionit të Përputhshmërisë, në çdo mbledhje të Këshillit, të të gjithë anëtarëve për Rregulloret dhe Ligjet e reja si dhe çdo ndryshim i tyre. Për t'u përmendur është miratimi i buxheteve të posaçme për organet e qeverisjes që shërbejnë edhe për këtë qëllim.

Parimi 9: *Shoqëria e kontrolluar nga një familje duhet të ngrëjë mekanizma familjare të drejtimit të brendshëm të cilat nxisin bashkërendimin dhe mirëkuptimin reciprok midis anëtarëve të familjes, si edhe t'i organizojë marrëdhëniet ndërmjet drejtimit të aktiviteteve tregtare të familjes dhe drejtimit të shoqërisë.*

Banka ka adresuar mekanizma të përshtatshëm për të rregulluar marrëdhëniet me personat e lidhur ngushtë me bankën (aksionarët) dhe kompanitë e Grupit financiar. Banka zbaton rregulla të qarta në respektimin e marrëdhënieve tregtare të cilat inspektohen nga Banka e Shqipërisë. Psh. Vendimet për marrëdhëniet me kompanitë e grupit aprovohen vetëm nga anëtarët e pavarur të Këshillit Drejtues.

Parimi 10: *Duhet të ketë një ndarje të qartë të përgjegjësisë në kryesinë e shoqërisë ndërmjet drejtimit të këshillit dhe drejtimit të aktivitetit tregtar të shoqërisë. Asnjë individ i vetëm nuk duhet të ketë kompetenca të papenguara vendimmarrjeje.*

Kryetari i Këshillit Drejtues nuk ushtron funksione administrative në shoqëri dhe është i ndryshëm nga Drejtori i Përgjithshëm i Bankës. Ky i fundit është njëkohësisht anëtar i Këshillit Drejtues të Bankës. Rolet e tyre janë të përcaktuara qartazi në dokumentet e Bankës.

Parimi 11: *Këshilli duhet të ketë anëtarë me gërshetimin e mjaftueshëm të aftësive dhe përvojës. Asnjë person i vetëm (apo asnjë grupim i vogël individësh) nuk duhet të mbizotërojë në*

vendimmarrjen e këshillit. U duhet kushtuar vëmendja e duhur përparësive të larmisë në këshill, duke përfshirë edhe përbërjen gjinore.

Union Bank është e vetmja bankë në sistemin bankar shqiptar ku Drejtori i Përgjithshëm i Bankës i përket gjinisë femërore dhe gjithashtu ka një përfaqësi të gjinisë femërore në Këshillin Drejtues dhe në organet e tjera qeverisëse. Këshilli Drejtues ka aprovuar politikën e diversitetit, e cila kërkon përfaqësim minimal gjinor me 1/3 e numrit të anëtarëve.

Anëtarët e Këshillit Drejtues të Union Bank kanë të drejtën e votës dhe nuk mund të abstenojnë. Të gjithë vendimet e Këshillit Drejtues të Bankës janë të vlefshme nëse shumica e anëtarëve të Këshillit Drejtues pjesëmarrës në mbledhje voton në favor ose votim me 2/3 për vendimmarrje specifike të rëndësishme.

Element tjetër për t'u theksuar është që, në varësi të objektit të komitetit synohet që të ketë të paktën 1/3 e anëtarëve si ekspert të jashtëm të pavarur. Konkretisht një rregull i tillë zbatohet për Komitetin e Kontrollit dhe Komitetin e Remunerimit dhe të Burimeve Njerëzore.

Siç është shprehur më lart, anëtarët e Këshillit Drejtues janë zgjedhur me kujdesin e duhur dhe njohuri në fusha dhe përvoja të ndryshme të sektorit bankar dhe financiar, si edhe nga vende të ndryshme, në funksion të përdorimit sa më të mire të kontributit të tyre në strategjinë dhe aktivitetin vendimmarrës për Bankën. Banka ka miratuar Politikën e Diversitetit dhe të Emërimit, të cilat kanë përcaktime për njohuritë dhe aftësitë që duhet të plotësojnë anëtarët e Këshillit Drejtues. Në këtë kuadër, çdo vit bëhet një analizë vetëvlerësimi të diversitetit të njohurive nga anëtarët që raportohet dhe diskutohet në Këshill.

Parimi 12: Këshilli duhet të ngrejë komitetet e duhura të këshillit, për të mundësuar një përmbushje më të efektshme të detyrave.

Në Union Bank funksionojnë tre komitete të krijuara nga Këshilli Drejtues i Bankës, të cilët adresojnë problematika të ndryshme. Komiteti i Kontrollit, Komiteti i Remunerimit dhe Burimeve Njerëzore të cilët janë komitete të përhershme, si edhe Komiteti i Strategjisë i cili është një komitet *ad-hoc*.

Bazuar në Dokumentin e funksionimit të Këshillit Drejtues ky i fundit mund të formojë edhe komitete të tjera të përhershme apo *ad-hoc* për të ndihmuar në zbatimin e detyrave që i janë ngarkuar atij apo në përmbushjen e objektivave strategjike.

Në bankë funksionon Komiteti i Kontrollit, si kërkesë ligjore për bankat dhe pjesë e strukturave të Këshillit Drejtues. Funksioni primar i Komitetit të Kontrollit është të ndihmojë Këshillin Drejtues në përmbushjen e përgjegjësisë së tij mbi procesin e raportimit financiar dhe monitorimin e përputhshmërisë së aktivitetit të Bankës me ligjet dhe rregulloret e jashtme.

Komitete i Remunerimit dhe Burimeve Njerëzore qartëson politikën mbi shpërblimet e Drejtuesve Ekzekutivë dhe Menaxherët e linjës së parë të raportimit, si edhe për punonjësit me impakt të konsiderueshëm në profilin e riskut të bankës. Ky Komitet përcakton politikën për shpërblimet e punonjësve të bankës.

Komitete Strategjik (ad-hoc) ka si qëllim të këshillojë Këshillin Drejtues të Bankës në lidhje me çështje ose aktivitete që bien nën fushën e rëndësishme të vendimmarrjeve strategjike. Të tilla mund të jenë:

- Rishikimi i strategjisë së Bankës;
- Ristrukturim madhor i brendshëm i Bankës;
- Mundësi blerjeje (*acquisition*);
- Planifikim i hapjes së një Filiali, etj;

Roli i një Komiteti në nivel Këshilli Drejtues është të ndihmojë dhe këshillojë këtë të fundit për vendimmarrje. Në çdo rast Këshilli Drejtues është përgjegjës për vendimmarrje finale edhe në rast se vendimet do të jenë të përgatitura nga një komitet i tij. Funksionimi i Komiteteve rregullohet nëpërmjet rregulloreve të posaçme të miratuara nga Këshilli Drejtues dhe që rishikohen të paktën një herë në vit.

Union Bank ushtron aktivitetin bankar në përputhje të plotë me këtë parim.

Parimi 13: *Këshilli duhet të kryejë një vlerësim periodik të performancës së vet dhe të performancës të çdo anëtarit të tij.*

Banka ka politikë për vlerësimin e performancës së Drejtuesve Ekzekutive dhe vlerësimin e performancës si funksion kolektiv të Anëtarëve të Këshillit Drejtues. Në bazë të kësaj politike, bëhet vetëvlerësimi i performancës së aktivitetit të Këshillit si dhe Komitet e Këshillit veçmas gjithashtu.

Parimi 14: *Këshilli duhet të paraqesë një analizë vlerësuese të ekuilibruar dhe të kuptueshme, të gjendjes dhe të ardhmes së shoqërisë tregtare, për grupet e interesit, dhe të krijojë një program të përshtatshëm për angazhimin e grupeve të interesit.*

Në faqen zyrtare të Union Bank sigurohet informacion i hollësishëm dhe i përditësuar për të gjitha palët e interesuara. Çdo risi në fushën e shërbimeve apo produkteve të reja gjen pasqyrim në faqen e bankës.

Union Bank publikon brenda afateve rregullative çdo tremujor Raportet Periodike të saj, si edhe të Grupit Bankar të konsoliduar, mbi bazë të kërkesave të Rregullores Nr. 60 “Për kërkesat minimale të publikimit të informacionit nga bankat dhe degët e bankave të huaja”, si edhe Rregullores 4/2017 “Për mbikëqyrjen e konsoliduar”. Këto publikime, përfshijnë një gamë të gjerë informacioni, si: struktura aksionare, ajo organizative, përfshi edhe profilin e anëtarëve të Këshillit Drejtues dhe Drejtuesit Ekzekutivë, përgjegjësitë e komiteteve, si ato të Këshillit Drejtues ashtu edhe ato të menaxhimit; veprimtaritë që Banka apo kompanitë e tjera të Grupit Bankar ofrojnë në bazë të licencës së saj; ecuria e rezultateve të periudhës raportuese, përfshi edhe treguesit e rentabilitetit; menaxhimin e risqeve dhe përputhshmëria e treguesve të riskut me kërkesat rregullatore, etj. Raporti vjetor publikohet brenda afateve të përcaktuara, raport i cili përmban ndër të tjera, një përmbledhje të planeve për të ardhmen, si edhe pasqyrat financiare të audituara të Bankës.

I gjithë procesi i publikimit të raporteve financiare në Union Bank parashikohet me anë të një procedure të veçantë, e cila bazohet në rregulloret përkatëse të Bankës së Shqipërisë, ligjit për Bankat, si edhe ligjit për Kontabilitetin. Në procedurë parashikohet mënyra, anekset dhe modalitetet e tjera të raportimit të cilat ndiqen me përpikmëri nga strukturat e ngarkuara.

Union Bank angazhohet në publikimin në vijimësi të Raportit të Përputhshmërisë me Kodin e Drejtimit të Brendshëm të Shoqërive Tregtare në Shqipëri duke u përpjekur të japë sa më shumë informacion dhe detaje të rëndësishme në këtë aspekt.